

บทที่ 7

สรุปผล อภิปรายและข้อเสนอแนะ

สรุปผลการวิจัย

การศึกษาคำเรียกชื่อของเด็กไทยในช่วงอายุ 3-6 ปี มีวัตถุประสงค์ คือ 1.เพื่อศึกษา ลักษณะการใช้คำเรียกชื่อของเด็กไทยในช่วงอายุ 3-6 ปี 2.เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการใช้ คำเรียกชื่อกับความเข้าใจคำเรียกชื่อของเด็กไทยในช่วงวัยดังกล่าวว่าสัมพันธ์กันหรือไม่ อย่างไร 3.เพื่อศึกษาความชอบสีของเด็กไทยในช่วงวัยดังกล่าวว่ามีความสัมพันธ์กับการใช้คำเรียกชื่อและ ความเข้าใจคำเรียกชื่อหรือไม่ อย่างไร โดยมีสมมติฐาน คือ 1.คำเรียกชื่อที่เด็กไทยในช่วงอายุ 3-6 ปี ใช้และเข้าใจถูกต้องอยู่ในเกณฑ์ค่อนข้างสูง ได้แก่ สีปฐมภูมิ 2.คำเรียกชื่อที่เด็กไทยในช่วงอายุ 3-6 ปี ใช้และเข้าใจถูกต้องอยู่ในเกณฑ์ค่อนข้างต่ำ ได้แก่ สีทุติยภูมิและสีไม่พื้นฐาน 3.ความสามารถในการใช้คำเรียกชื่อมีความสัมพันธ์กับความเข้าใจคำเรียกชื่อ และ 4.การใช้และ ความเข้าใจคำเรียกชื่อมีความสัมพันธ์กับความชอบสี

กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาเป็นเด็กไทยในช่วงอายุ 3-4 ปี จำนวน 20 คน เป็นเพศชาย 10 คน เพศหญิง 10 คน และเด็กไทยในช่วงอายุ 5-6 ปี จำนวน 20 คน เป็นเพศชาย 10 คน เพศหญิง 10 คน รวมทั้งหมด 40 คน จากโรงเรียนในเขตกรุงเทพมหานครจำนวน 2 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนอนุบาลสุวารวรณ์ และโรงเรียนวัดมิ่งมงคลวราราม (สมพรพสกสรรค์) โดยเฉลี่ย ช่วงอายุและเพศให้เท่ากันทั้ง 2 โรงเรียน ทั้งหมดมีการมองเห็นทั่วไปและการมองเห็นสีที่เป็นปกติ มีความถนัดขวา และมาจากสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมหลายระดับคละกัน โดยประเมิน และคัดเลือกจากแบบสอบถามข้อมูลส่วนตัวของผู้ปกครองและกลุ่มตัวอย่าง

การเก็บข้อมูลประกอบไปด้วย การทดสอบการใช้คำเรียกชื่อ การทดสอบความเข้าใจ คำเรียกชื่อ และการทดสอบความชอบสี โดยใช้เครื่องมือ ได้แก่ แบบสอบถาม เครื่องมือเพื่อ ทดสอบการมองเห็นสี เครื่องมือเพื่อทดสอบการใช้คำเรียกชื่อ ความเข้าใจคำเรียกชื่อ และความชอบสี เครื่องมือเพื่อใช้ในการบันทึกข้อมูล และโปรแกรมทางสถิติ ทั้งนี้ ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาและสรุป เนื้อหาได้พอสังเขปดังต่อไปนี้

1. การใช้คำเรียกสี

คำเรียกสีที่เด็กไทยในช่วงอายุ 3-6 ปี ยังไม่สามารถใช้ได้ ได้แก่ *ขาวหม่น, เทาอ่อน, ส้มอ่อน/เปลือกไข่ และ กรมท่า* ส่วนคำเรียกสีอื่นๆ พบว่าเด็กไทยในช่วงอายุ 3-6 ปี สามารถใช้ได้ถูกต้องสอดคล้องกับผู้ใหญ่ในอัตราส่วนที่แตกต่างกันไป โดยรวมแล้วเด็กไทยในช่วงอายุ 3-6 ปี มีการใช้คำเรียกสีปฐมภูมิได้ดีกว่าคำเรียกสีอื่นที่ไม่ใช่สีปฐมภูมิอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ อย่างไรก็ตาม จากผลการศึกษายังพบว่าปัจจัยด้านอายุมีผลต่อการใช้คำเรียกสีอื่นที่ไม่ใช่สีปฐมภูมิกว่าคือ เด็กไทยในช่วงอายุ 5-6 ปี สามารถใช้คำเรียกสีอื่นที่ไม่ใช่สีปฐมภูมิได้ดีกว่าเด็กไทยในช่วงอายุ 3-4 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

นอกจากนี้ ในส่วนของกลวิธีการเรียกสีของเด็กไทยในช่วงอายุ 3-6 ปี ในกรณีที่ไม่สามารถใช้คำเรียกสีได้ถูกต้อง พบว่าเด็กไทยในช่วงอายุ 3-6 ปี ใช้กลวิธีการใช้คำเรียกสีพื้นฐานอื่นแทนมากที่สุด ซึ่งส่วนใหญ่มักอยู่ในกลุ่มสีเดียวกันหรือใกล้เคียงกัน แสดงให้เห็นว่าเด็กในช่วงวัยนี้มีการรับรู้สีและสร้างมโนทัศน์เกี่ยวกับสีต่างๆ แล้ว

2. ความเข้าใจคำเรียกสี

โดยรวมแล้วเด็กไทยในช่วงอายุ 3-6 ปี มีความเข้าใจคำเรียกสีปฐมภูมิได้ดีกว่าคำเรียกสีอื่นที่ไม่ใช่สีปฐมภูมิอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ คำเรียกสีที่เด็กไทยในช่วงอายุ 3-6 ปี ยังไม่ปรากฏว่าสามารถเข้าใจได้ถูกต้อง ได้แก่ *อิฐ* ส่วนคำเรียกสีอื่นๆ พบว่าเด็กไทยในช่วงอายุ 3-6 ปี สามารถเข้าใจได้ถูกต้องสอดคล้องกับการใช้คำเรียกสีของผู้ใหญ่ในอัตราส่วนที่แตกต่างกันไป นอกจากนี้ ผลการศึกษายังแสดงให้เห็นว่าปัจจัยด้านอายุมีผลต่อความเข้าใจคำเรียกสีอื่นที่ไม่ใช่สีปฐมภูมิ กล่าวคือ เด็กไทยในช่วงอายุ 5-6 ปี สามารถเข้าใจคำเรียกสีอื่นที่ไม่ใช่สีปฐมภูมิได้ดีกว่าเด็กไทยในช่วงอายุ 3-4 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ผลที่ได้นี้เป็นลักษณะเดียวกับที่พบในการใช้คำเรียกสี

3. ความสัมพันธ์ระหว่างการใช้และความเข้าใจคำเรียกสี

ความสัมพันธ์ระหว่างการใช้และความเข้าใจคำเรียกสี พบว่าในส่วนของคำเรียกสีปฐมภูมินั้นเด็กไทยในช่วงอายุ 3-6 ปี มีการใช้ที่ตีความเข้าใจอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ในขณะที่คำเรียกสีอื่นที่ไม่ใช่สีปฐมภูมินั้นเด็กไทยในช่วงอายุ 3-6 ปี มีความเข้าใจที่ตีความการใช้

4. ความชอบสี

ผลการวิจัยในส่วนนี้สรุปได้ว่า ความชอบสีไม่มีความสอดคล้องในทางสถิติกับความสามารถในการใช้และความเข้าใจคำเรียกสีของเด็กไทยในช่วงอายุ 3-6 ปี นั่นคือ แม้ว่าเด็กไทยในช่วงอายุ 3-6 ปี จะมีความชอบสีนั้นๆ มาก แต่ไม่ได้หมายความว่าเด็กไทยในช่วงอายุ 3-6 ปี จะใช้และเข้าใจคำเรียกสีนั้นๆ ได้ถูกต้องมากขึ้น และแม้ว่าเด็กไทยในช่วงอายุ 3-6 ปี จะมีความชอบสีนั้นๆ น้อย ก็ไม่ได้หมายความว่าเด็กไทยในช่วงอายุ 3-6 ปี จะใช้และเข้าใจคำเรียกสีนั้นๆ ได้ถูกต้องลดลง

อย่างไรก็ดี ถ้าพิจารณาช่องจำนวนของตารางที่ 6.3 และ 6.4 ในแง่ที่ว่า สีปฐมภูมิทั้งหมด 8 รหัส มีจำนวนการถูกเลือก 32 ครั้ง เพราะฉะนั้นค่าเฉลี่ยต่อการเลือกสีปฐมภูมิแต่ละสีจะเท่ากับ 4 ครั้ง (32/8) ส่วนสีอื่นที่ไม่ใช่สีปฐมภูมิทั้งหมด 25 รหัส มีจำนวนการถูกเลือก 88 ครั้ง เพราะฉะนั้นค่าเฉลี่ยต่อการเลือกสีอื่นที่ไม่ใช่สีปฐมภูมิจะเท่ากับ 3.5 ครั้ง (88/25) แสดงให้เห็นว่าเด็กไทยในช่วงอายุ 3-6 ปี มีแนวโน้มในการเลือกสีในกลุ่มสีปฐมภูมิมากกว่าสีอื่นที่ไม่ใช่สีปฐมภูมิ ซึ่งถ้าพิจารณาในแง่นี้ จะสอดคล้องกับการใช้และความเข้าใจคำเรียกสี กล่าวคือ เด็กไทยในช่วงอายุ 3-6 ปี สามารถใช้และเข้าใจคำเรียกสีปฐมภูมิได้ดีกว่าคำเรียกสีอื่นที่ไม่ใช่สีปฐมภูมิ และมีความชอบสีปฐมภูมิมากกว่าสีอื่นที่ไม่ใช่สีปฐมภูมิด้วย

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการศึกษาในส่วนของการใช้คำเรียกสี พบประเด็นที่น่าสนใจว่าเด็กไทยในช่วงอายุ 3-4 ปี ไม่มีการใช้คำเรียกสีไม่พื้นฐาน (ยกเว้น เลือดหมู ซึ่งมีกลุ่มตัวอย่างที่สามารถใช้คำเรียกสีนี้ได้เพียง 1 คน) จึงอาจสรุปได้ว่าการใช้คำเรียกสีไม่พื้นฐานจะพบได้ในเด็กไทยวัย 5 ปีขึ้นไป เมื่อพิจารณาในแง่ของกลวิธีการเรียกสี เป็นที่น่าสนใจอย่างหนึ่งว่า เลือดหมู เป็นคำเรียกสีไม่พื้นฐานประเภทการใช้คำเรียกสิ่งของเฉพาะ แต่คำเรียกสีไม่พื้นฐานประเภทการขยายคำเรียกสีพื้นฐานด้วยคำบอกระดับ (อ่อน, เข้ม) นั้น ไม่พบว่ามีการใช้ในเด็กไทยที่มีช่วงอายุ 3-4 ปี เลย ทั้งๆ ที่กลวิธีนี้พบว่ากลุ่มตัวอย่างทั้งหมดมีการใช้เป็นอันดับที่ 3 (ร้อยละ 3.58) (รองจาก

นอกจากนี้ ในประเด็นของเพศกับการใช้คำเรียกสี ในการศึกษาทางด้านภาษาศาสตร์สังคม (Sociolinguistics) พบว่าเพศหญิงมีการใช้คำเรียกสีได้ดีกว่าเพศชาย และมีวงศัพท์ที่หลากหลายมากกว่า (Lakoff อ้างถึงใน Wardhaugh, 1986; Salzmann, 1998; ดิยู ศรีนราววัฒน์, 2548) แต่ในการศึกษาของผู้วิจัยนี้ ไม่พบว่าเพศเป็นตัวแปรที่ทำให้การใช้คำเรียกสีแตกต่างกันในเด็กไทยที่มีช่วงอายุ 3-6 ปี แม้ว่าในกลุ่มคำเรียกสีปฐมภูมิ เด็กไทยในช่วงอายุ 3-6 ปี เพศหญิง (90.63) มีการใช้คำเรียกสีที่ดีกว่าเด็กไทยในช่วงอายุ 3-6 ปี เพศชาย (85.0) แต่ก็เพียงเล็กน้อย ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และในกลุ่มคำเรียกสีอื่นที่ไม่ใช่สีปฐมภูมิ เด็กไทยในช่วงอายุ 3-6 ปี เพศชาย (23.80) มีการใช้คำเรียกสีที่ดีกว่าเด็กไทยในช่วงอายุ 3-6 ปี เพศหญิง (22.40) เพียงเล็กน้อย ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติเช่นกัน แต่ในการศึกษาทางด้านภาษาศาสตร์สังคมดังกล่าวข้างต้นนั้น เป็นการศึกษากลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้ใหญ่ จึงอาจสรุปได้ว่า เพศจะมีอิทธิพลต่อการใช้คำเรียกสีเมื่อผู้ใช้ภาษาอยู่ในวัยผู้ใหญ่ที่มีการเรียนรู้ภาษาสมบูรณ์แล้ว

ในส่วนของคำเรียกสีปฐมภูมิ จะเห็นได้ว่าเด็กไทยในช่วงอายุ 3-6 ปี มีการใช้และความเข้าใจอยู่ในเกณฑ์ที่ดีขึ้นไปทุกสี แต่มี *เขียว* และ *น้ำเงิน* ที่เด็กไทยในช่วงอายุ 3-6 ปี มีการใช้และความเข้าใจถูกต้องอยู่ใน 2 ลำดับสุดท้ายของกลุ่มสีปฐมภูมิ ซึ่งผู้วิจัยได้อภิปรายแล้วบางส่วนในบทที่ 4 และเห็นว่าเป็นประเด็นที่น่าสนใจประเด็นหนึ่งที่พบในงานวิจัยนี้ เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับประเด็นคำเรียกสี *เขียว* และ *น้ำเงิน* มีอยู่หลายงาน ทั้งงานวิจัยที่เกี่ยวกับคำเรียกสีในภาษาอื่นหรือภาษาไทยก็ตาม เช่น งานวิจัยของเคย์ (1981), สุวิไล เปรมศรีรัตน์ (Premsrirat, 1991 อ้างถึงใน อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์, 2538), ศตวรรษ เชื้อมหาวัน (2541) และศุภมาส เอ่งฉ้วน (2543) ซึ่งมีประเด็นที่คล้ายกัน กล่าวคือ คำเรียกสีในภาษาที่พวกเขาศึกษามีคำเรียกสีเพียงคำเดียวแต่มีความหมายรวมถึงทั้งประเภทสี *เขียว* และ *น้ำเงิน* แนวโน้มที่ได้จากผลการศึกษานี้ทำให้ผู้วิจัยมีความเห็นว่าคำเรียกสีและประเภทสี GRUE (*เขียว+น้ำเงิน*) น่าจะมีลักษณะร่วมกันที่เป็นพิเศษ และมีขอบเขตที่ชัดเจนน้อยกว่าสีปฐมภูมิอื่นๆ

นอกจากนี้ ผลการศึกษาในส่วนของการใช้และความเข้าใจคำเรียกสีอื่นที่ไม่ใช่สีปฐมภูมิพบประเด็นที่น่าสนใจในส่วนของคำเรียกสี *ฟ้า* กลุ่มตัวอย่างมีความสามารถทั้งในด้าน

จากผลการศึกษาที่พบว่าในกลุ่มคำเรียกสีพื้นฐานนั้น คำเรียกสี เทา และ น้ำตาล เป็นคำเรียกสีที่เด็กในช่วงอายุ 3-6 ปี มีปัญหาในการสร้างมโนทัศน์และเรียนรู้ได้หลังคำเรียกสีพื้นฐานคำอื่น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของพิทซ์ฟอร์ดและมัลเลน (2002; 2003; 2005) ที่ได้มีการให้เหตุผลว่า เนื่องจากคำเรียกสีสองคำดังกล่าวเป็นคำเรียกสีที่ปรากฏในการบอข้อมูลทางภาษาให้กับเด็กน้อยกว่าคำเรียกสีพื้นฐานอื่นๆ แม้ว่าในการศึกษานี้ผู้วิจัยไม่ได้ศึกษาถึงสาเหตุดังกล่าว แต่ผลที่ได้มีลักษณะคล้ายกัน จึงเป็นไปได้ว่าอาจจะมีสาเหตุร่วมกันบางประการ ดังนั้นในสื่อการเรียนการสอน หรือการพูดคุยกับเด็กในช่วงวัยนี้ ควรจะให้ความสำคัญกับคำเรียกสี เทา และ น้ำตาล ให้มากขึ้นเท่ากับคำเรียกสีพื้นฐานคำอื่น ดังที่ผลในงานวิจัยนี้แสดงให้เห็นว่าเด็กในช่วงวัยนี้มีศักยภาพในการเรียนรู้คำเรียกสีพื้นฐานได้ทุกคำแล้ว

ข้อเสนอแนะ

1. เนื่องจากในงานวิจัยนี้ ผู้วิจัยพบประเด็นที่น่าสนใจเกี่ยวกับคำเรียกสี เขียว และ น้ำเงิน ซึ่งในงานวิจัยอื่นพบว่ามีความหมายรวมถึงสองประเภทดังกล่าว อย่างไรก็ตาม ยังไม่มีงานวิจัยที่ศึกษาว่าเพราะเหตุใดจึงเป็นเช่นนั้น ซึ่งผู้วิจัยคิดว่าเป็นประเด็นที่น่าสนใจที่ควรมีการศึกษาเพิ่มเติมเป็นอย่างยิ่ง
2. จากการศึกษารวบรวมเกี่ยวกับเรื่องคำเรียกสีทำให้ผู้วิจัยพบว่า การศึกษาคำเรียกสีในเชิงประวัติคำ หรือศัพทมูลวิทยา (Etymology) ในภาษาไทยนั้นยังมีน้อยมาก ซึ่งผู้วิจัยคิดว่า การศึกษาในด้านนี้มีความน่าสนใจและมีประโยชน์มาก และอาจทำให้การวิเคราะห์และอภิปรายข้อมูลบางส่วนในงานวิจัยนี้มีความสมบูรณ์ชัดเจนยิ่งขึ้น
3. การศึกษาการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาไทยของเด็กเพื่อศึกษาพัฒนาการทางภาษาในแนวทางของภาษาศาสตร์จิตวิทยานั้นยังมีน้อยมาก การศึกษาการเรียนรู้คำศัพท์ในด้านอื่นๆ ของเด็กจะทำให้ทราบได้ว่าเด็กมีขั้นตอนการเรียนรู้คำศัพท์ประเภทต่างๆ เหมือนหรือแตกต่างกันอย่างไร เช่น การศึกษาคำศัพท์ที่เป็นรูปธรรม อย่างเช่น วัตถุสิ่งของ อาจได้ผลการศึกษาที่เหมือนหรือ

